

Maal skal kunne naas. De Faktorer, som i ethvert civiliseret Land stille Fordringer til Heste, ere Jordbruget, Industrien, den almindelige Trafik, Krigsmagten og Luxus. De to førstnævnte, nemlig Jordbruget og Industrien, stille forskjellige Fordringer i de forskjellige Lande. Alt efter Jordbundens og Industriens Bestaafenhed, medens for de sidste Fordringerne overalt i Europa omtrent ere de samme. Danmark har ikke nogen svær og bindende Jordbund, som udtræver en Hest, der kan lægge en overordentlig stor Bægt i Selen, men som paa den anden Side heller ikke er istand til at bevæge sig i stort anden Gangart end Skridt, og hvad Industrien angaar, saa har Danmark heller ingen Industrigræne, som kræve en saadan Hest. Det, som Danmarks Jordbrug og Industri behøver, er en middelstor Hest med en kraftfuld Bygning og i Besiddelse af en hel Del Liv og Energi, og som ogsaa er istand til med en vis Udholdenhed at kunne bevæge sig i en hurtigere Gangart. En Hest, som tilfredsstiller Jordbruget, vil ogsaa i Almindelighed tilfredsstille den daglige Traffiks Fordringer. Ved Ordningen af et Lands Hesteavl at se aldeles bort fra de Fordringer, som Luxus stiller til den, vilde være urigtigt, og end urigtigere vilde det være at tilfidesætte de Fordringer, som Krigsmagten stiller til Hesten. Det vilde bewirke, enten at vort Forsvar blev vore Nabolande underlegent, eller ogsaa, at vi i en betænkelig Grad maatte ty til Udlandets Hjælp, for at komme i Besiddelse af de fornødne Remonter, Noget, hvis Farlighed i Tilfælde af Krig jeg ikke her behøver nærmere at ophylse. Krigsmagten og Luxusbrug kræver en noget anden Hest end Jordbruget, Industrien og den almindelige Trafik. De forlange en Hest med skjønnere og ædlere Former, større Kræfter, større Lethed, mere Udholdenhed og mere Energi. Det er saaledes min Anskuelse, at det, man bør stræbe efter ved Landets Hesteavl, er at frembringe to Hestetyper, en, som kan tilfredsstille Jordbruget og den almindelige Trafik, og en, som kan tilfredsstille Luxusbrug og Krigsmagten. Lykkes det at tilveiebringe disse Hestetyper, ville vi tillige have skaffet Landet et Produkt, som vil finde stærk Afsetning til Udlandet og til høie Priser. Jeg skal nu i Korthed tillade mig at angive de Midler, hvorved jeg tror, at dette Formaal vil kunne naaes. Det er ved Tilveiebringelsen af udmærkede Hingste og deriblandt ikke faa af engelske Fuldblods. Den af mig sidst nævnte Hestetype vil ikke kunne tilveiebringes uden ved Hjælp af engelsk Fuldblod og den førstnævnte trænger til af og til at faae Bistand fra Fuldblodet. Saa kommer derefter Høven af dette Tillægsmateriale, saaledes at man kan være sikker paa, at disse Hingste ere i Besiddelse af den fornødne Kraft og Udholdenhed og være sikker paa, at ikke slappe Dyr alene ved et nogenlunde tiltalende Ydre kunde komme ind under Landets Besselebestand. Det

vil saaledes være nødvendigt paa en kraftig Maade at understøtte Bæddeløb, Travløb, Kapløb og deslige og holde sig vel for Die, at uden Bæddeløb er det umuligt at opretholde Fuldblodsavl. Det Næste, som bør gjøres, er at føre ordentlige Stambøger, ikke alene for Fuldblodshestens Vedkommende, men ogsaa for Landhestens, dernæst at præmiere udmærkede Tillægsdyr og præmiere dem paa en saadan Maade, at man kan være sikker paa, at de i det Mindste for en Del Aar kunne blive bevarede for Landet. Jeg for mit Vedkommende er ikke nogen Modstander af Præmierings-systemet, naar det bliver anvendt paa den rette Maade; men jeg er en bestemt Modstander af Præmieringen, naar den ikke overalt i Landet ledes efter de samme Principer, efter de samme engang som rigtige og formaalsrjente anerkjendte Regler, og jeg er en Modstander af den Præmiering, som af de ved Skuet mødte Dyr præmierer uden videre og i stort Antal de relativt bedste uden Hensyn til, om de overhovedet ere stikede til at forbedre Landets Hesteavl. Endelig tror jeg tilsidt, at en belærende Veiledning for Hesteopdrætten er overordentlig ønskelig. Den store Mængde af Hesteopdrætterne trænger vistnok saavel med Hensyn til Valget af Tillægsdyr som med Hensyn til Behandling af Opdrættet til Raad og Veiledning, og jeg tror ikke, at jeg feiler, naar jeg udtaler som min Overbevisning, at den jydsk Hests Tilbagegang skyldes lige saameget en uhenigtsmæssig, forkert Behandling af det unge Opdræt som et slet Valg af Hingste og et hensigtsløst Bortvalg af bedre Møderhopper. Det er ikke min Mening, at Regjeringen skal alene tage i sin Haand Ledelsen af Landets Hesteavl, tværtimod, jeg finder, at Regjeringen bør søge at arbejde paa dette Omraade i Forening med Landboforeninger, med landøkonomiske Selskaber, som have Hesteopdræt paa deres Program, men Regjeringen skal virke veiledende og hjælpende ved Understøttelse med rundelige Pengemidler. Og hvad jeg tror, der kan og bør forlanges af Regjeringen paa dette Omraade, er, at den først er fuldkommen paa det Rene med sig selv om, hvilken Vej der bør gaaes og hvilke Midler, man bør anvende for at naae dette Maal, og naar der er Tale om at yde Understøttelse og Hjælp til Institutioner eller Foreninger, da kun at yde den til saadanne, om hvilke man kan være fuldkommen overbevist, at de samvittighedsfuldt ville følge de Regler og de Principer, som Regjeringen engang har flaaet fast og anerkjendt som rigtige, og derimod ikke kaste i Grams til de ca. nogle og halvfjerdsindstyve Landboforeninger, som vi have rundt omkring i Landet. Dernæst tror jeg, at Regjeringen bør søge Bevilling af Pengemidler i rigeligt Maal og for en længere Mærskke, saaledes at den engang lagte Plan kan blive i længere Tid fulgt, uden at være afhængig af velende Ministre og Rigsdagsmajoritetens vær-